

NOWY CZAS

KATOWICE
UL. MIELECKIEGO 6
TELEFON 29-48

10gr

REPREZENTACJE:

BIELSKO, Kolejowa 7, tel. 28 94
SOSNO WIEC, Gęszynska 12, L. 6-42
CIESZYN, ulica Główna Nr. 29
TARNOBRA, Rynek, tel. 21 2
TARNOBRA GÓR - LUSZKIC

Na pamiątkę ucieczki płk. Sławka z więzienia

SIERADZ, 23.9. — Tel. wł. — W związku z poświęceniem sztandaru P. O.W. i obchodem 25-lecia Zw. Strzeleckiego przybędzie do Sieradza w dn. 1 października płk. Walery Sławek w towarzystwie kilku wybitnych osobistości.

Równocześnie odbędzie się poświęcenie ufundowanej przez społeczeństwo sieradzkie tablicy na pamiątkę ucieczki z więzienia sieradzkiego płk. Sławka. Tablica wmurowana zostanie w murze więziennym w miejscu, przez które płk. Sławek zbiegł. Na tablicy wi-

dnieją słowa: „W murach tych w roku 1903 więziony był Walery Sławek za walkę zbrojną z przemocą cara. Zmilił czujność wroga dnia 18 grudnia 1903 r. i drogą tą poszedł z więzienia dla dalszej służby Ojczyźnie, w której po odzyskaniu niepodległości stanął w pierwszym szeregu budowniczych Państwa”. (Ro).

Wyrok na Gorgonową zatwierdzony

Wczoraj o godz. 2.40 przewodniczący Sądu Najwyższego przy tłumnie wypełnionej sali ogłosił wyrok, którego mocą sąd najwyższy skargę kasacyjną ob-

rony oddalił, obciążając Rite Gorgonową kosztami za ostatnią instancję w sumie 1,200 złotych.

Uzasadnienie wyroku nastąpi w ciągu dwu tygodni.

Kasiarze na Zamku Rozpruli kasę i zabrali 22.320 złotych

Do czego dochodzi bezczelność „kasiarzy” i brak zaufanej służby dowodzi fakt, że niedawno temu dokonano zuchwałego ograbienia kasy ogniotrwałej, znajdującej się w zabudowaniach gospodarczych Zamku Królewskiego w Warszawie, w których mieściło się kierownictwo robót na Zamku. Po rozpruciu kasy ogniotrwałej, złodzieje zabrali

22,320 zł. gotówką.

Kradzież zauważono dopiero rano w chwili przyścia do biur persone lu kierownictwa odbudowy Zamku.

Policja śledcza stanęła przed nie zwykłą zagadką. Rozpoczęto energiczne dochodzenie, które już w pierwszych początkach dawało ślady kierujące się w stronę woźnego kierownictwa budowy.

Prokurator Sądu Okręgowego w Warszawie, który objął nadzór nad śledztwem polecił otoczyć czujnością woźnego biura kierownictwa Henryka Jasińskiego, zamieszkałego przy ul. Żytniej Nr. 45-47. Po dłuższych dochodzeniach ustalono, że Jasiński utrzymywał bliższe stosunki z wybitnymi kasiarzami warszawskimi.

Ten fakt dał dużo do myślenia władzom śledczym. W toku dalszych dochodzeń okazało się, że utrzymuje on serdeczne stosunki z niejakim Piotrem Piskorskim, grającym mpod pseudonimem

„Kluska”

(Staszica 10).

Woźnego Jasińskiego i złodzieja Piskorskiego aresztowano i kontynuowano w dalszym ciągu żmudne dochodzenia.

W toku tych dochodzeń wyszło na jaw, że Jasiński i Piskorski nadal „robotę” kasiarzowi Wincentemu Strychałskiemu vel Sychalskiemu, występującemu pod pseudonimem „Wicek” (Muranowska 38) i Józefowi Misiakowi (Gęsia 85). Do szajki wchodził również współuczestnik włamania, kasiarz Franciszek Duda (Leszno 106).

Po ustaleniu tych danych wszystkich wyżej wymienionych aresztowano i osadzono w więzieniu na ul. Dzielnej.

Okazało się, że woźny kierownictwa robót Jasiński

wpuścił kasiarzy do biura.

Złodzieje o tyle mieli ułatwione wejście do Zamku, że w czasie dokonywania kradzieży przybywało na Zamek dużo wycieczek, zwiedzających zabytki, jak również wchodziło i wychodziło wielu robotników, zajętych przy pracach budowlanych na terenie Zamku.

Rewizja przeprowadzona w ich mieszkaniach zarzutów stawiane im potwierdziła. Zuchwałych kasiarzy oddano do dyspozycji prokuratora sądu okręgowego, który wydał polecenie osadzenia ich w więzieniu śledczym przy ul. Dzielnej.

Rokowania ze Szwecją

SZTOKHOLM, 23.9. — „Svensk Agentur” podaje, iż wkrótce wyjadą do Warszawy dla rokowań handlowych szef sekcji handlowej w szwedzkim min. spraw zagranicznych Richter, dyrektor Stowarzyszenia eksporterów szwedzkich Nylander oraz przedstawiciel szwedzkiego min. spraw zagr. Sohlman.

Wygrana miliona złotych padła dziś na Lwów

Wczoraj w ostatnim dniu ciągnięcia 27 literji państwowej wylosowano wygraną w wysokości miliona złotych, a w szczęśliwym wypadku mogłaby to być nawet wygrana dwu milionów złotych.

Dziś w ostatnim dniu ciągnięcia 27 loterii państwowej wylosowano wygraną w wysokości miliona złotych, a w szczęśliwym wypadku mogłaby to być nawet wygrana dwu milionów złotych.

Nic też dziwnego, że zainteresowanie publiczności dzisiejszym ciągnięciem było olbrzymie. Sala, w której odbywało się ciągnięcie, wypełniona była doszczętnie ciekawymi.

Losowanie rozpoczęło się o godzinie 8 rano. Dyrektor loterii p. Markus w zagraniu wyjaśnił, że jeśli główna wygrana milion złotych padnie na numer, który już raz w poprzednich czterech klasach wygrał cośkolwiek, choćby nawet stawkę, wygrającemu przyznana zostanie dodatkowa premia w wysokości drugiego miliona. Jeśli ten wypadek nie nastąpi, premia rozlosowana będzie pomiędzy 200 losów, z których każdy otrzyma premię w wysokości 5.000 złotych. Ciągnięciu przewodniczył naczelnik Waroczewski.

Losowania dokonują jak zwykle cztery sierotki z bursy dla dzie-

zynek im. Henryka Sienkiewicza. Na pierwszy ogień idzie wygrana

miljon złotych

Pada ona na nr.

129.512

Los ten został sprzedany w kolekturze lwowskiej „Nadzieja”.

Sensacyjne aresztowanie Bomby na okręcie francuskim

PARYŻ, 23.9. Z Marsylii donoszą o aresztowaniu na pokładzie okrętu „Tingad” Niemca, niejakiego Thiele, przy którym znaleziono większa ilość silnych wybuchowych materiałów.

Thiele oświadczył, że po przekroczeniu granicy niemieckiej przejechał na rowerze do Lyonu, gdzie sprzedał rower i nieszo przybył do Marsylii z zamiarem udania się do Algieru. Stłusował on wizę francuską, dodając wyrazy „ważna na wyjazd do Algieru i Tunisu”.

Po zbadaniu materiałów wybuchowych przez ekspertów okazało się, iż są one pochodzenia niemiec-

kiego i nadają się specjalnie do zastosowania na morzu i na statkach.

Prasa przypuszcza, że aresztowany Niemiec nie jest obcy wypadkom, które spowodowały ostatnio pożary statków francuskich, m. in. „Georges Phillipard” i „Atlantique”.

Pełna tabela losowania na str. 11.

5 stanów braku e

NOWY JORK, 23.9. — Tel. wł. — Stany New Mexico i Idaho wypo wiedziały się wielką większością za zniesieniem prohibicji.

W ten sposób liczba stanów „mokrych” wzrosła do 31. Dla zniesienia ustawy prohibicyjnej potrzebna jest zgoda 36 stanów, brakuje więc jeszcze 5.

Zastanówmy się trochę...

Różne wartości

Zyjemy gromadami w społeczności. Łączy nas bardzo wiele — ale i bardzo wiele dzieli.

Naprzykład — pieniądze...

Człowiek, który minął nas przed chwilą na ulicy, musi cały dzień ciężko pracować, żeby zarobić trzy złote. A ten, który otarł się właśnie o niego, wydaje trzy złote dziennie na papierosy... I płaci kilkadziesiąt złotych za butelkę wina w nocnym dancingu. Złotówkę daje dozorczy za otwarcie bramy. Albo i dwie — bo nie ma drobniejszych...

Za dwa złote oddaje się uliczna prostytutka w ciemnej wnęce bramy, za dwadzieścia lei koleżanka w pokoju hotelowym.

Małec idzie piechotą do szko-

ły cztery kilometry, bo matka nie mogła mu dać na tramwaj 25 groszy. Siedzi w ławce razem z chłopcem, który po śniadaniu zjada trzy ciastka po 25 groszy, są kolegami...

W drodze z biura do domu pan dyrektor ma zwyczaj wstępować na „jednego” do baru.

Przed obiadem to dobrze robi. Zaostrza apetyt.

Dwa koniaczki, mała zakaśeczka, pięć złotych...

Za pięć złotych podał się 22-letni Tomasz Soczowka z Kielc zamordować kupca, Rygiera. I zamordował. Pięć złotych „zrobił”. W sądzie przyznał się do

winy.

Za pięć złotych życie ludzkie — albo dwie wódeczki i zakaśeczka...

Tak różne wartości ma pieniądz dla różnych ludzi...

—) * (—

Rak kartofli

ŁÓDŹ 23.9. — Tel. wł. — Stacja ochrony roślin w Łodzi po przeprowadzeniu badań stwierdziła na terenie majątku Bełdów w powiecie łódzkim zarażenie gruntu rakiem ziemniaczanym.

Zarządzenie wojewody zabroniono wywozu z tego powiatu ziemniaków, odpadków, chwastów, ziemi, nawozów naturalnych itp., aby zapobiec rozszerzeniu się zarazy. (Ro).

Burze nad Słowenią Miliony strat

BIAŁOGRÓD 23.9. — Tel. wł. — W dniu wczorajszym przeszły nad Słowenię gwałtowne burze, połączone z ulewным deszczem, który miejscami przybrał charakter oberwania chmur.

W ciągu niewielu godzin zalane

zostały olbrzymie przestrzenie, a mieszkańcy w dolinach z trudem ratowali się ucieczką na dachy.

W południowej Słowenii zginęły tysiące sztuk bydła i owiec, pozostawionych przez mieszkańców swemu losowi. Miliony strat.

Dzieje dwu browningów Piąty dzień procesu o morderstwo ś. p. Hołówki

SAMBOR 23.9. — Tel. wł. — Sędzia śledczy apelacyjny do spraw wyjątkowego znaczenia, Skorzyński, przeprowadził iście benedyktyńską pracę, ażeby ustalić, skąd wzięły się w rękach Biłasa i Danyliyszyna rewolwery, z których strzelono śp. Tadeusza Hołówkę.

Sędzia Skorzyński miał do dyspozycji dwa rewolwery: jeden numer 109603, który oskarżony Baranowski sprzedał firmie Kopeczyński we Lwowie. Z tej firmy rewolwer powędrował dalej, przechodząc z rąk do rąk i zatrzymany został u jednego z posterunkowych policji w Horochowie na Wołyniu. Drugi rewolwer nr. 99726 znaleziono w czasie rewizji u Ignacego i Katarzyny Kramarów, u wujostwa Wasyla Biłasa.

Mając do dyspozycji dwa rewolwery, sędzia Skorzyński zbadał ich dzieje niemal od chwili wyjścia z fabryki w Belgii. I oto dziś przed sądem w Samborze przesuwają się długi szereg świadków, którzy opowiadają dzieje tych rewolwerów.

Browning FN 109603 nadesłany został z fabryki do składu brońi Arma we Lwowie. Stamtąd kupił go Chutkowski, potem sprzedał go piekarzowi Józefowi Szwenkowi, ten sprzedał go strażnikowi gminnemu w Truskawcu Michałowi Piotrowskiemu, który z kolei odstąpił go synowi właściciela wili „Rusatka” w Truskawcu, Józefowi Biłasowi.

Z jego rąk pistolet dostał się w drodze wymiany do rąk zabójcy, Wasyla Biłasa. Później rewolwer ten wzięł od Wasyla Biłasa Michał i zwrócił Baranowskiemu wzajemian za inny rewolwer pożyczony od niego.

Baranowski wiedział, że rewolwerem tym zamordowano Hołówkę, powiedział o tem komisarzowi Czechowskiemu. Ponieważ komisarz Czechowski zlekceważył tę informację, uważając ją za kłamliwą, Baranowski sprzedał dalej rewolwer firmie Kopeczyński we Lwowie.

Świadek Józef Biłas poza sprawą sprzedaży rewolweru zeznaje także ciekawie o organizacji piątki terrorystów w Truskawcu.

Przewodniczący: Co pan może powiedzieć o Motyce i jego roli w organizowaniu hurtka?

— Miałem wrażenie, że Motyka był organizatorem hurtka. Przychodził kiedyś do mnie z literaturą nielegalną i namawiał mnie do wstąpienia do U. O. N.

Zawsze odnosiłem wrażenie, że on organizował wszystko, ale osobiście wolał nie występować, zawsze robił sobie alibi. M. in. jego pozostanie w mieszkaniu w tym dniu, w którym dokonano napadu na pocztę w Truskawcu, uważam za chęć wyrobienia sobie alibi, bowiem każdego innego dnia Motyka odbywał długie spaceru.

— Czy Motyka mówił o napadzie na pocztę w Truskawcu?

— Tak, mówił, że plan napadu i jego wykonanie były w stylu amerykańskim.

— A bezpośrednio działalności Motyki pan nie znał?

— Wiem, że Motyka rzucił kiedyś bombę izawiącą w cerkwi w czasie święta państwowego, ażeby wypędzić dzieci z cerkwi i w ten sposób zakłócić uroczystość. Ażeby jednak wypróbować działanie bomby, Motyka dla próby rzucił jedną taką bombę izawiącą poprzednio na posiedzeniu w towarzystwie śpiewaczem.

— A o morderstwie Hołówki nic panu nie mówił?

— Mówił, ale już po zabójstwie. Mówił o tem, że Hołówkę musiał być zabity, jako organizator pacyfikacji Małopolski wschodniej, że Ukraińcy musieli zrobić coś takiego, co na forum międzynarodowym doprowadziłoby, że Polska nie wykonuje traktatu wersalskiego w zakresie mniejszości narodowych. Trzeba było zrobić coś takiego — mówił Motyka — za co min. Zaleski w Genewie musiałby zacerwieńnić się po same uszy.

— Czy Motyka nie mówił panu o dalszych zamierzeniach hurtka truskawieckiego?

— Owszem, mówił o zamiarze podpalenia łazienek w Truskawcu, zbombardowaniu granatami posterunku policji oraz o napadzie na pocztę.

— Jak pan się odnosił do tych planów?

— Nakłaniałem go do porzucenia planów takich, bo one mogłyby być tylko zgubą dla całej ludności w Truskawcu.

— Jaki był stosunek Motyki do Wasyla Biłasa?

— Początkowo serdeczny, następnie rywalizowali z sobą o stanowisko kierownicze w hurtku.

Przewodniczący do oskarżonego Motyki: Czy prawda to wszystko, co zeznał ten świadek?

Oskarżony Motyka: Nie wszystko. M. in. bombę w cerkwi rzuciłem nie ja, tylko Wasyl Biłas. Dobrze to sobie przypominam. Nie rozmawiałem także z Józefem Biłasem o ministrze Zaleskim i o Genewie.

Przesłuchiwanie świadków trwa.

Zgon

114-letniego Kaszuba

KARTUZY, 23.9. W majątku Czarna Huta zmarł w wieku 114 lat właściciel posiadłości Augustyn Hirs.

Zmarły urodził się 21 marca 1819 roku. Był on niewątpliwie najstarszym człowiekiem nie tylko na Kaszubach, ale również na Pomorzu.

Syn zmarłego, Paweł, mieszka w powiecie tczewskim i liczy 74 lata.

Ukarana

za sorawki w Bytomiu

Pani Aniela Piotrowska, obywatelka Król. Huty „Ks. Ficka 6), jest wprawdzie Polka, o czem świadczyły by jej pięknie brzmiące nazwisko, nie jest nią natomiast z czynów, skoro po piera wyłącznie firmy niemieckie w Bytomiu.

Nie byłoby w tem zreszta nic zdrożnego, gdyby pani Piotrowska przywoziła garderobę z uwzględnieniem przez pisów celnych. Tego jednak pani P. unikala bardzo skrupulatnie.

Dowiedziawszy się o tem organa celne, złożyły wczoraj wizytę w mieszkaniu pani P., która pozbawiła kilku sztuk garderoby, oraz galanterie, pochodzącą z przemytu.

Poza konfiskatą pani P. poniesie za służoną karę.

Wróżby na dziś

Ranek zapowiada się dodatnio — zwłaszcza koło godz. 10-jej i później, obiecując powodzenie towarzyskie — zwłaszcza w stosunkach z osobami wyżej postawionymi lub przełożonymi.

Południe zapowiada się doskonale i nadaje do ekspansji życiowej i towarzyskiej.

Godz. 14-ta przynosi nową passę pomyslną obiecując powodzenie pod wszystkimi względami, zwłaszcza w sprawach finansowych, urzędowych i we współdziałaniu z innymi. Można to odpowiednio wykorzystać, rozwijając wówczas aktywność życiową.

Godziny popołudniowe mogą nam przynieść jakieś interesujące przeżycia, znajomości z osobami płci odmiennej, niezwykłe nastroje i wzruszenia.

Zwłaszcza między godz. 17-tą i 18-tą zaznaczy się ta dobra passa dość silnie, obiecując powodzenie w związku z miłością i sztuką.

Wieczór w swych godzinach później przyniesie dodatnie wpływy kosmiczne ustalające i harmonizujące; nadaje się do odwiedzania osób starszych i szukania ich pomocy lub pomocy.

Skutki libacji - pusta kieszeń

Obywatel Król. Huty pan Stanisław Wiecha (Chrobrego 12), zabawił się onegdajszej nocy w swych znajomych przy ul. Szpitalnej. Wesole kawały, po których następowały salwy śmiechu, przerywane były „przeplukiwaniem gardła”, czystą z kropką, a że tych czystych wypito większą ilość, towarzystwo czuło się bardzo swobodnie.

Nie znamy wprawdzie szczegółów zabawy, dśc, że panu Wiesze zginęło z kieszeni 40 zł. Biedak zauważył to dopiero po opuszczeniu gościnnych progów swych znajomych.

W policji, dkdąd niezwłocznie się udał, podał pan Wiech, że o „reko-

czyn” podejrzewa silnie Jerzego Rzeziaka, który narzucał się mu cały czas swem towarzystwem.

Wyjaśnienie

W związku z wiadomością naszą p. t. „Sprzedała.. obca kamienicę”, wyjaśnia nam p. Julianna Baronowa z Szarleja (Piłsudskiego 10), że do sprzedz wspomnianej w tej wiadomości realności była uprawniona, bowiem stanowi ona jej własność. Istnieje wprawdzie spór cywilny co do przewaloryzowania hipoteki jednej z poprzednich właścielek, ale nie wpływa to ujemnie na prawo własności.

W jedności siła

Drugie doroczne święto Pracownika Umysłowego

Wielkie święto! Drugie doroczne święto: Dzień Pracownika Umysłowego święcimy w dniu dzisiejszym.

Aby zrozumieć genezę, dzieje powstania i zainicjowanie tego pięknego, spontanicznego odruchu

półmilionowej masy pracowników umysłowych.

Jakiem jest święto dzisiejsze, trzeba sobie raz jeszcze uzmysłowić sytuację, w jakiej się ta część społeczeństwa od początku okresu „kryzysowego“ znalazła.

Wszelkie próby zdławienia i zwalczania postępującej katastrofy życia gospodarczego kraju, w naturalnej konsekwencji istniejących warunków w pierwszym rzędzie zaciskały się pętlą i obrożą na gardle umysłowego pracownika.

Temu to właśnie światowi pracowniczemu kazano zrównoważyć budżety państwa, gmin, przedsiębiorstw. W usta wiecznym redukowaniu, obcinaniu jego zarobków, widziano jedyną punkt wyjścia.

Owa najfałszywsza w świecie i krótkowzroczna polityka nie widziała czy nie chciała widzieć, że obniżanie zarobków pauperyzacja najszerzych mas pracowniczych — zamiast zwalczać kryzys i ratować gospodarkę, rujnuje ją.

Nie widziała tego, że automatycznie i proporcjonalnie kurczy spożycie, kurczy produkcję **zabija i niszczy swego odbiorcę i konsumenta.**

Że tego, dla którego właśnie chce wzmocnić swoje warsztaty i wytwórnie, stawia w położeniu beznadziejnym, w sytuacji ginącego z pragnieniem z mirażem ożywczej wody przed oczyma.

Przemysłowiec i pracodawca sprzedawał coraz mniej towaru, coraz mniej pieniędzy wpływało do jego kas i jako jedyny ratunek pojawiał się nowy zamach na zarobki pracownicze, nowy atak na człowieka, któremu zgodnie z własnym, dobrze zrozumiałym interesem należało za wszelką cenę dopomóc.

Bezprawia, krzywdy i niesłychana samowola mnożyły się na każdym kroku.

Aż wreszcie szamoczący się w tym labiryncie i zdesperowany pracownik zrozumiał, że tylko zbiorowo może się oprzeć tej szaleńczej polityce, że

„w jedności siła“.

że tylko jednolity i świadomy

swych zadań i celów front pracowników państwowych, samorządowych i prywatnych, może być ratunkiem w owej matni nędzy, zubożenia i bezsilności.

Tą właśnie drogą powstała Centralna Rada Pracowników Umysłowych, skupiająca pod swym znakiem przeszło pół miliona pracowników.

I rozpoczęła swą żmudną, ale owocną pracę. Przyświecały tej pracy trzy naczelną żądania i postulaty.

- 1) **Zniżka cen!**
- 2) **Umowy zbiorowe!**
- 3) **Sady Pracy!**

W realizacji tych haseł widzi świat pracowniczy, stanowiący olbrzymią większość i funda-

ment społeczeństwa klucz do rozwiązania zagadnień gospodarczych i stworzenia pierwszego etapu w ustaleniu właściwego miejsca świata pracy

w obecnym układzie społecznym.

Jeśli dwa pierwsze żądania, które dzięki rozumnej polityce Rządu zostały już częściowo zrealizowane, stanowią gwarancję dostosowania poziomu płac do produkcji i ukrócenia niezamierzanej samowoli pracodawców, to trzecie pozwoli Państwu oprzeć się na najzdrowszym moralnie i najpowszechniejszym elemencie twórczym, który stanowi jego podłoże i ostoję.

Utrapienie pana Pawelczyka czyli humorystyczna skarga niemiecka

Wczorajsze depesze z Genewy przyniosły wiadomość ciekawą i bardzo charakterystyczną, że niejaki Pawelczyk Niemiec, właściciel karczmy na Górnym Śląsku wniósł skargę do Ligi Narodów, iż na skutek podniesienia poziomu szosy, przechodzącej przed jego karczmą, w czasie deszczu wytwarzają się kałuże, które utrudniają do niej dostęp.

Formalnie skarga taka jest uzasadniona, albowiem, w myśl konwencji górnośląskiej, zarówno Niemcy na polskiej części Górnego Śląska, jak i Polacy z niemieckiej części mają prawo zwracać się o interwencję do Ligi Narodów o ile dzieje się im krzywda. Chodzi tu wszakże o rzeczy poważne, a nie o takie drobiazgi, które można załatwić zwyczajnie w sądzie grodzkim.

O czem zatem świadczy fakt, że aeropag międzynarodowy, jakim jest Rada Ligi Narodów musi zajmować się tego rodzaju humorystyczną wprost skargą w sprawie

kałuży, która trapi pana Pawelczyka?

Świadczy przedewszystkiem o tem, że ludność niemieckiej na polskim Górnym Śląsku dzieje się tak dobrze, że nie ma większych żali, jak kałuże przed karczmami. Bo przecież, gdyby tylko mogli wystąpić przed Ligą Narodów z jakąś poważniejszą skargą, uczyniłby to niewątpliwie i skwapliwie.

Świadczy również, że dotychczasowy system ochrony mniejszości narodowych sprzyja raczej pieniaczom niemieckim, a nie sprawie unormowania wzajemnych stosunków obywateli jednego Państwa.

To też słuszne jest, że Polska doмага się zmian, któreby wykluczały, jak w tym wypadku, aby obecny system ochrony mniejszości miał wpływ na deszcz, padający przed karczmami Niemców na Górnym Śląsku i wytwarzającym kałuże.

Epoka radia i... Krzesiwa

Mówiąc o biedzie nekającej nas powszechnie, mamy na myśli życie robotnika, rzemieślnika, podupadłego inteligenta lub zrujnowanego drobnego kupca. Różne są stopnie biedy: głód, brak ubrania, lub brak gotówki, gdy trzeba płacić komorne czy podatki. W tych wypadkach konsekwencje są wiadome: eksmisja, licytacja...

Według jakich nieznanych reguł może jeszcze utrzymać się dziś przy życiu pewna część ludzi, — trudno odgadnąć. Od czasu do czasu rzuci się jednak w oczy zdarzenie, czy fakt, mówiący dobitniej o biedzie, niż 10 upadłości. Niejedno krotnie pisałem już o tem, że za bożymi chłodem na wsi używa do zapalania ognia krzesiwa, bo nie stać go na dziesięćogroszowy wydatek na zapalki.

Wielu ludziom wydać się to może nieprawdopodobnym. Bo czyż możliwym jest, że kiedy świat szczyści się wyczynami i rekordami we wszystkich dziedzinach, od przelotów przez Atlantyk, poprzez radio i telewizję do koncertów gramofonowych w głębi Afryki w

wioskach murzyńskich — czy może liwem jest, aby w centrum Europy w tymże czasie ogień krzesano krzesiwem? Niestety, tak jest...

Krzesiwa używa netylko brodaty poleszuk, który nosa poza swój płot nie wytknął, jest jeszcze gorzej, bo krzesiwa używa się już nawet w mieście. Piszący te słowa widział krzesiwo u zredukowanego buchaltera w Warszawie, który oddawna pożegnał się z zapalkami.

Gdy tak pójdzie dalej, to za kilka lat będziemy widzieć ludzi, którzy dla wywołania iskry, pocierać będą w pocie czoła kawałki drzewa.

Może opuszcza ludzie miasta, bo nie stać nikogo będzie na komorne i zamieszkają wśród konarów drzew i w pieczarach. W ten sposób znikłaby nawet oficjalna bezdomność...

Faktem pozostaje, że tymczasem zdobycze cywilizacji nie są dostępne dla wszystkich. Gdy część ludzi opływa we wszystko, inni zmuszeni są do nawpół pierwotnego bytowania.

Tego żąda jednolity i zorganizowany świat pracy. Ale nie należy zapominać o tem, że w szeregach tej armii nie powinno zabraknąć ani jednego pracownika. Tylko jedność i siła może zapewnić zwycięstwo.

Jednostka niezorganizowana jest i pozostanie zawsze tylko bezsilną igraszką w rękach mocnych i zorganizowanych potęg.

Dlatego właśnie dzień dzisiejszy jest wielkim i ważnym, **najpowszechniejszym świętem.** I w tej zdrowej, świadczącej o sile i organizacji dobrze pojętego ruchu zawodowego manifestacji, powtarzamy raz jeszcze, nie powinno zabraknąć nikogo.

Nie mogą istnieć zatem chodzący i czekający na zmiłowanie losu pracownicy.

W jedności siła!

W imię dobrze zrozumianego interesu

i w imię lepszej przyszłości od służby tej nie wolno się uchylić nikomu!

Czytał pociemku pod kołdrą Anegdoly o lordzie Grey'u

Lord Grey cieszył się w Anglii oddawna wielką popularnością. W gabinecie lorda Asquita w czasie wojny europejskiej zajmował wybitne stanowisko. Mimo że nie był dobrym mówcą, z niecierpliwością oczekiwaną zawsze jego przemówień w parlamencie. Podczas historycznego posiedzenia, na którym rozpatrywano ultimatum niemieckie, Grey mówił bez żadnych notatek i bez przygotowania. Przybył wówczas na posiedzenie prosto ze śniadania w klubie.

Lord Grey był z powiercznością swą podobny do olbrzymiego ptaka i dziwnym trafem jedyną pasją jego życia były ptaki i ich kolekcjonowanie.

Grywał kiedyś namiętnie w brydża, ale musiał zaniechać tej gry, gdyż tracił z roku na rok wzrok. Wreszcie, nie widział już prawie nic i wówczas sprawił sobie książki, pisane systemem Braila i nauczył się tego alfabetu.

Opowiadano o nim, że ulubioną jego rozrywką jest czytanie książek w łóżku. Gasił wtedy światło brał książkę pod kołdrę i czytał wodząc palcami po stronkach.

Gdy wzrok poprawił mu się naskutek skomplikowanej operacji, nie zrzucił jednak swych książek o wypukłych literach. Czytał dalej pociemku.

Hołna ofiara dla biednej nauczycielki

Pani Antonina S. złożyła w naszej redakcji na rzecz p. Jolanty, biednej nauczycielki muzyki pięćdziesiąt złotych w gotówce. Za hojny dar składamy w imieniu obdarzonej serdecznie „Bóg zapłać“.

Jednocześnie prosimy p. Jolantę o polecanie się do redakcji w godzinach 3—4 celem podjęcia pieniędzy

Niedziela

24

Wrzesień 1933

Dziś N. M. P.
Jutro Ładysława.
SPONCZ

Wsch. st. 5.25.
Zach. st. 5.31.

Wsch. ks. 11.52
Zach. ks. 6.57.

Wizyta p. Premjera Jędrzejewicza w Gdańsku

GDĄSK. 22.9. P. Prezes Rady Ministrów Jędrzejewicz wraz z p. ministrem Przemysłu i Handlu Zarzyckim i komisarzem generalnym R. P. min. Papee przybył w towarzysztwie wiceprezydenta Senatu Greisera i całego otoczenia do wolnej strefy portu, gdzie oczekiwali przedstawiciele Rady portu i dróg wodnych w. m. Gdańska.

Po wygłoszeniu słów powitalnych przez prezydenta portu Benzigera nastąpiło przedstawienie P. Premierowi członków delegacji polskiej i gdańskiej oraz wyższych urzędników Rady Portu.

Następnie P. Premier wraz z towarzyszącymi mu osobami udał się do specjalnego pomieszczenia, w którym wystawiony jest model plastyczny portu gdańskiego. Dyrektor Rady Portu p. Nagórski udzielił wyjaśnień, wygłaszając przytem referat o rozwoju portu.

Po referacie nastąpiło zwiedzanie portu na statku Rady Portowej „Wilhelm Lork”.

Jednym z najpiękniejszych momentów pobytu P. Premiera Jędrzejewicza i p. ministra Przem. i Handlu w Gdańsku była wizyta w polskim gimnazjum, gdzie na podwórzu ustawiły się dzieci polskiej ochronki, szkoły powszechnej, uczniowie gimnazjum i szkoły handlowej, t. j. młodzież wszystkich uczelni, utrzymywanych przez macierzą szkolną w Gdańsku.

Gdy P. Premier wraz z otoczeniem przybył na dziedzińiec gimnazjum, powitał go krótkim przemówieniem dy-

rektor gimnazjum p. Augustyński, poczem przy dźwiękach hymnu narodowego, odśpiewanego przez wszystkich zgromadzonych przeszedł P. Premier wzdłuż szeregów ustawionej młodzieży, która zgłaszała mu gorące owoacje.

O godz. 20-ej P. Premier Jędrzejewicz, p. min. Zarzycki w towarzystwie komisarza generalnego R. P. w Gdańsku p. Papee i członków świty udali się samochodami do ratusza na Langgasse, gdzie w tradycyjnej sali

czerwonej odbył się bankiet, w którym wzięło udział 35 osób, podczas bankietu prezydent Senatu p. Rauschnig wygłosił dłuższe przemówienie, na które odpowiedział P. Premier Jędrzejewicz.

GDĄSK. 22.9. O godz. 23.30 P. Prezes Rady Ministrów Janusz Jędrzejewicz i p. minister Przemysłu i Handlu Zarzycki wraz z towarzyszącymi im osobami opuścili pociągiem specjalnym Gdańsk,

Nowy rekord szybowcowy pobity w Rosji

MOSKWA, 22.9. W czasie zlotu szybowcowego w miejscowości Koktebel na Krymie padł nowy rekord światowy, mianowicie pilot Borodin z pasażerem Wołkowem po raz pierwszy w historii szybownictwa wykonał w ciągu 3 godz. 50 min. 209 martwych pętli i 6 obrotów na skrzydło. Jest to światowy rekord akrobatyki na dwuosobowych szybowcach. Konstrukctorem szybowca jest inż. Klementiew.

Ponura farsa w trybunale Rzeszy Prasa amerykańska stwierdza to wyraźnie

LIPSK. 22.9. W drugim dniu procesu o podpalenie Reichstagu zainteresowanie w dalszym ciągu jest olbrzymie. Miejsca przeznaczone dla prasy są przepelnione. O godz. 9.40 wchodzi oskarżeni. Twarze ich są naogół pogodne. Torgler nawet uśmiecha się, siadając, a następnie żywo rozmawia z obrońcą. Van der Lubbe siedzi ponury, jak gdyby zupełnie nieprzytomny.

Pierwszy zeznaje ekspert psychiatra, tajny radca Bonhoeffer, który na polecenie sędziego śledczego badał stan umysłowy van der Lubbe. Bonhoeffer kilkakrotnie stwierdza, że van der Lubbe w czasie gdy go badano był człowiekiem fizycznie silnym i opowiadał swobodnie. Zauwa-

żone wczoraj pewne znużenie van der Lubbe podczas udzielania odpowiedzi, nie jest — zdaniem eksperta wynikiem stanu chorobliwego.

W chwili gdy przewodniczący pytał rzeczoznawcę co może być istotną przyczyną częstych uśmiechów i cichych odpowiedzi oskarżonego, van der Lubbe uśmiechał się ironicznie. Bonhoeffer na pytanie przewodniczącego nie udzielił sprecyzowanej odpowiedzi.

Adwokat Seuffert stawia następnie ekspertowi konkretne pytanie, czy nie można wytlumaczyć sposobu udzielania odpowiedzi przez van der Lubbe wpływami czynników obcych. Bonhoeffer na to pytanie odpowiedział przecząco.

W dalszej rozmowie van der Lubbe, przytaczając nazwisko komunisty Thaelmanna, stwierdził jednocześnie, że Torglera nie zna.

Następnie zeznawał komisarz policji Heissig, który przez kilka dni prowadził dochodzenie w Holandii. Świadek wymieniła szereg osób, z którymi odbył rozmowy i zaznacza, że wszyscy jednoznacznie stwierdzili, iż van der Lubbe był komunistą.

Heissig oświadcza dalej, że był pierwszym niemieckim urzędnikiem policyjnym, który przesłuchiwał Lubbe bezpośrednio po aresztowaniu. Pierwsze przesłuchanie było nieco utrudnione. Później jednak przesłuchanie odbywało się spokojniej. Oskarżony żądał nawet przeczytania protokołów. Kom. Heissig opowiada następnie, jak van der Lubbe, wprowadzony do Reichstagu, oświadczyć miał ekspertom, że dobrane się orientuje i że tu dokonał podpalenia.

Kom. Heissig opowiada dalej, że ubranie van der Lubbe, gdy przyprawiono go do odwach, było silnie zbrudzone. Van der Lubbe miał włosy potargane i był spoczony.

Następnie zeznaje adwokat holenderski Stomms, oświadcza, że w czasie dzisiejszej przerwy w towarzystwie adwokata Seufferta i tłumacza usiłował bezskutecznie wpłynąć na van der Lubbe, by powierzył mu swą obronę. Van der Lubbe nie odpowiadał wcale na zadawane mu pytania.

Obrońca Torglera Sack stawia adwokatowi Stommsowi kilka pytań, na które Stomms odpowiada, zaznaczając, że zarówno rodzice, jak i znajomi van der Lubbego twierdzą, że nie jest on homoseksualista.

Lubbe poddany jest ponownie przesłuchaniu. Przewodniczący zwraca się przytem do Lubbego, by mówił głośno i wyraźnie.

O godz. 1-ej nastąpiła 10-minutowa przerwa w rozprawie.

Adwokat Sack, obrońca Torglera oświadcza, że w przerwie doszło do jego wiadomości, że w Ameryce Południowej, a zwłaszcza w Rio de Janeiro rozdmuchiwana jest wiadomość dziennikarska z Lipska, iż proces lipski jest prawdziwą farsą i poważnie brany być nie może. Sack zwrócił się do przewodniczącego z prośbą, by kompetentne czynniki energicznie zaprotestowały przeciwko tej wiadomości, a dziennikarzem nadużywającym w ten sposób udzielonej im gościnności, by odebrano prawo dalszego uczestniczenia w rozprawie.

Wiadomość ta wywołała na galerii dużą konsternację, dziennikarze zagraniczni przyjęli ją natomiast spokojnie.

Tłumacz Majakowicz czyta następnie broszurę, która daje szczegółowy obraz przeszłości van der Lubbego.

Na tem około godz. 3-ej rozprawę zakończono.

Płk. Filipowicz w drodze do Moskwy

MOSKWA, 22.9. Płk. Filipowicz opuścił dziś rano Czereboksary i udał się na statku do miasta Gorkij (dawniej Niżni Nowgorod), a stamtąd do Moskwy, gdzie oczekiwany jest w sobotę.

Przy odjeździe na przystani w Czereboksarach wystawiono kompanię honorową z orkiestrą Płk. Filipowiczowi zgotowano serdeczne pożegnanie, w którym wzięli udział przedstawiciele rządu repu-

bliki Czuwaskiej z zastępcą prezesa rady komisarzy ludowych Szewle na czele.

W przeddzień odjazdu prezes Rady komisarzy ludowych republiki Czuwaskiej Toksin wydał na cześć płk. Filipowicza bankiet, w którym wzięli udział członkowie rządu oraz centralny komitet wykonawczy republiki, a także przedstawiciele prasy.

Zakończenie strajku metalowców łódzkich

ŁÓDŹ, 22.9. Łącząc się między grupą odlewni polskiego związku przemysłowców metalowych, oddział w Łodzi, a związkiem robotniczym przemysłu metalowego pertraktacje, zmierzające do zakończenia przewlekającego się strajku, zostały zakończone pomyślnie.

Na konferencji w inspektoracie pracy przedstawiciele związku przemysłowców zgodzili się na zawarcie ze związkiem robotników umowy, dotyczącej stawek minimalnych dla robotników odlewni z przeciętną niższą stawkę z r. 1928 o 10 procent. Wynosi to na godzinę dla rzemieślnika 85 gr. zamiast 95 gr. w r. 1928, dla pomocy fachowej — 63 gr. zamiast 71 gr. w r. 1928, dla robotników zwykłych 55 gr. zamiast 63 gr.

Faktycznie płacone przez odlewnie łódzkie w chwili wybuchu strajku stawki minimalne były przeciętnie o 15 procent niższe od stawek z roku 1928, a proponowana obecnie przez przedstawicieli i przemysłowców pod-

wyżka wynosi około 6 proc. w stosunku do plac ostatnich.

Kardynał Kakowski do duchowieństwa w sprawie Pożyczki Narodowej

Ks. kardynał dr. Aleksander Kakowski, Arcybiskup Metropolita Warszawski, wydał do duchowieństwa odezwę następującej treści:

Do Wielebnych Duchowieństwa Archidiecezji Warszawskiej.

Na zasadzie uchwały Konferencji Episkopatu Polskiego, odbytej na Jasnej Górze w Częstochowie, dnia 19 września r. b., zalecam Wielebnemu

Duchowieństwu Archidiecezji Warszawskiej, ażeby zechciało popierać ogłoszoną pożyczkę narodową, oraz ażeby osobiście wzięło udział w tej pożyczce oddając na cel powyższy sto procent swej pensji miesięcznej w sześciu ratach miesięcznych.

† Aleksander, Kardynał Kakowski.

Wrogowie Kraju

Surwe kary na niszczyli plakatów o Pożyczce Narodowej

W ostatnich dniach na terenie stolicy stwierdzono działalność jakichś osobników, którzy niszcza plakaty o „Pożyczce Narodowej”.

Wczoraj na ulicy Targowej na Pradze schwytano na gorącym uczynku niszczenia plakatu niejakiego Józefa Dobierałę (Wiosenna nr. 1). Szkodnika przeprowadzono

do Starostwa Praskiego, gdzie został ukarany siedmiodniowym bez względnym aresztem.

W sprawie niszczenia plakatów Pożyczki Narodowej prowadzone jest energiczne dochodzenie celem ujawnienia inspiratorów wrogiej dla Państwa działalności.

W.ęści giełdowe Dolar 5.70

Na prywatnym rynku dolarowym — prawie bez zmian.

Dolary w zaofiarowaniu po 5.72, przy obliczeniu międzynarodowym 5.75.

Bank Polski płaci za dolary po 5.70.

BANKNOTY

Marka niem. 2.08, czerwoniec 0.95.

METALE

Dol. zł. 9.06, rub. zł. 4.75, rub. sr. 1.35, sr. bilon ros. 0.65.

DEWIZY

Berlin 213.5, Gdańsk 173.75, Belgia 124.77, Holandia 360.95, Londyn 27.7, Paryż 35, Sztokholm 142.7, Szwajcaria 173.28, Włochy 47.05.

PAPIERY LOKACYJNE

3 proc. poz. bud. 38.25, Dłarówka 48.25, 5 pr. poz. konw. 51.75, 10 pr. poz. kol. 101.5, 5 pr. poz. kol. 43, 7 pr. poz. stab. 50.25, 4 pr. poz. inw. 104.5, Dillon 71.75, Śląsk 46.75, Mag'strat 45.88, 7 pr. LZZ. dol. 38.5, 4 i pół pr. LZZ, 43, 8 pr. LZ, m. W. 43.

AKCJE

Bank Polski 79.5, Lipson 10, Habersbusch 40

Wyścigi konne

Z TOTALIZATOREM

urządzone przez Towarzystwo Wyścigów Konnych Ziem Zachodnich T. z. odbędą się w Katowicach na torze w Brynowie w dniu 24 września 1933 r.

Początek gonitw o godz. 14.30. Wyścigi odbywają się bez względu na pogodę.

Kongres radców załogowych Z.P.

odrzucał żądania przemysłowców obniżenia płac
Konferencja u inspektora pracy

W dniu wczorajszym odbył się w Król. Hucie w sali Z. Z. P. zapowiadany od kilku dni kongres radców załogowych i hut żelaza, zakładów przemysłu przetwórczego oraz chemicznego.

Kongres poprzedziło zebranie zarządu polskiego Zespołu pracy związków metalowców z udziałem prezesa Rogackiego, sekretarza Bajdura, Kubika, Kubłowicza, Pomockiego, Hamkego, Mańki i Sitka, na którym ustalono wytyczne dalszego postępowania.

Obrady kongresu rozpoczęły się o godz. 11 przed południem przy udziale około 100 radców zakładowych, należących do Zespołu pracy. Po szeregu referatów wywiązała się obszerna dyskusja, w której zabierali głos liczni delegaci.

Z przebiegu obrad wnioskować można, że robotnicy przemysłu hutniczego niezwykle solidarnie wystąpią przeciwko zakusom przemysłowców.

W uchwalonej przez kongres rezolucji zebrani odrzucili żądania obniżki płac jako nieuzasadnione, bowiem stan gospodarczy w hutnictwie i pokrewnych przemysłach znacznie się poprawił.

W rezolucji tej kongres wystąpił stanowczo przeciwko dalszemu stosowaniu akordów, który to system przyczynia się do zwiększenia bezrobocia, powodując zarazem wzrost nieszczęśliwych wypadków i kalectwa.

Przyjmując za podstawę znane urzędowe dane stwierdzić należy, że co 7-my robotnik dotknięty jest przy pracy kalectwem. Aby temu zapobiec kongres domaga się zniesienia zarobków akordowych a zaprowadzenia w to miejsce dawniej stosowanych płac dniówkowych, utrzymywanych na dotychczasowej średnicy zarobków poszczególnych gałęzi przemysłu i oddziałów pracy.

Uwzględnienie tego postulatu przyczyni się do wzrostu zatrudnienia i zmniejszy automatycznie świętówki wpływając wydatnie na podniesienie się bezpieczeństwa pracy.

Wysunięte żądania robotników kongres postanawia poprzeć strajkiem na wypadek narzucenia robotnikom obniżki zarobków.

Kongres uchwala przystąpić do proklamowania strajku powszechnego w przemyśle żelaznym, przetwórczym i chemicznym.

★

Wczoraj w godzinach rannych przybył do Katowic główny inspektor pracy inż. Klott, celem zapoznania się z sytuacją, wytworzona zatargiem zarobkowym w górnośląskim przemyśle hutniczym oraz przetwórczym.

Inż. Klott odbył konferencję z komisarzem demobilizacyjnym inż. Maske, poczem w południe przyjął delegację polskiego Zespołu metalowców z posłem Kozubskim, se-

kretarzem Badurem i sekretarzem Kubowiczem, którzy w obecności inż. Matkiewicza i inspektora pracy inż. Seroki przedstawili sytuację oraz szczegóły z odbytego właśnie kongresu radców załogowych.

Na konferencji, która miała charakter poufny uzgodniono poglądy na sytuację, a jednocześnie postanowiono odroczyć termin pertraktacji do czasu ukończenia akcji subskrypcyjnej Pożyczki Narodowej.

Przemysł Śląska subskrybuje Pożyczkę Narodową

Delegatura związku polskich hut żelaznych dokonała zestawienia prowizorycznego wyników akcji subskrypcyjnej na Pożyczkę Narodową przyczem okazało się, że prelimitowane na hutnictwo kwoty, zostaną znacznie przekroczone i udział hut żelaza w Pożyczce przekroczy znacznie sumę 4.000.000 zł.

Z dalszych, wiadomych wyników subskrypcyjnych, jeśli chodzi o przemysł śląski, są wiadome dane dotyczące koncernu Wspólnoty In-

teresów, który łącznie z robotnikami subskrybuje ogółem około 2.750.000. Z kwoty tej 250.000 zł. przypada na filie zamiejscowe koncernu, 500.000 zł. na kopalniane, a zjednoczone huty Król. i Laury 400.000, a katowicka spółka akcyjna 380.000 zł., na dyrektorów i urzędników zarządu centralnego i hut 600.000, na robotników hut 620.000.

Kwoty te również są wyższe niż pierwotnie przypuszczano.

Zabójcy Dylonga są Niemcami

Nowy Czas poda jutro sensacyjne szczegóły dochodzeń

Prowadzone od kilku dni dochodzenia w sprawie krwawego zajścia w dniu 16 b. m. w Nowym Bytomiu, i zabójstwa Konrada Dylonga zostały wczoraj ukończone.

Aresztowani w związku z tym główni sprawcy, mieszkańcy Nowego Bytomia Eryk Zimol, Franciszek Ziętek

i niejaki Gruszka zostali przetransportowani wczoraj do więzienia sądowego w Król. Hucie. Wszyscy zaliczają się do mniejszości niemieckiej.

W numerze jutrzejszym przyniesiemy niezwykle ciekawe szczegóły dochodzeń w tej sprawie, która emocjonowała prasę i społeczeństwo śląskie.

Afera oszukańcza w rzeźni król-huckiej

Sensacją dnia w Król. Hucie jest wykrycie na terenie rzeźni miejskiej wielkiej afery oszukańczej na szkodę Stefana Spaleniaka, handlarza bydła w Król. Hucie (Szpitalna 16).

Spaleniak, który ostatnio dokonał szeregu transakcji handlowych, został w skandaliczny sposób oszukany przez swych konkurentów, w związku z czym

zwrócił się do zamiejscowego wydziału prokuratury sądu okręgowego, która zarządziła natychmiastowe aresztowanie obwinionych.

Rzeźnicy i handlarze bydła Jan Świerszcz, Franciszek Wypiór, Paweł Schulz, Józef Nanger i Paweł Smolczyk zostali osadzeni w więzieniu śledczym.

Przytomność umysłu towarzyszy pracy uratowała bezrobotnych w bieda-szybie

Wczorajszego popołudnia w jednym z bieda-szybów na terenie kolonii Pniaki koło Bielszowic miał miejsce tragiczny wypadek, który dzięki przytomności umysłu obecnych nie pociągnął za sobą ofiar. W jednym z bieda-szybów pracowali trzej bezrobotni, Wiktor Gawlik, Maksymilian Sparwasser i Franciszek Achtelik, wszyscy z Bielszowic (Niedurnego 4), którzy w pew-

nym momencie przestali się komunikować z powierzchnią.

Na dno opuścili się niezwłocznie dwaj znajdujący się na górze towarzysze, którzy z narażeniem życia wydobyli ich na powierzchnię.

Okazało się, że ulegli oni zatruciu gazami. Gawlika musiano odwieźć na kurację do szpitala.

Niefortunny złodziej konia z wozem dostał tęgie lanie

Z Zor donoszą: Wczorajszego popołudnia przed kuźnią kowala Minoia skradziono mieszkańcowi Kłodnicy Janowi Mieszczaninowi konia wraz z powózkiem.

Niefortunny złodziej po przyłapaniu go w odległości 3 km. od Zor, Jerzy Bról z Bukowiny dostał lanie, poczem przekazano go władzom sądowym.

Działacz słowacki aresztowany w Czechach

Z czeskiego Cieszyna donoszą: Policja czechosłowacka aresztowała w Boguminie znanego adwokata słowackiego, dr. Ludwika Badowskiego z Lusienca na Słowaczynie, który rzekomo miał stać w łączności z irredentystami słowackimi, znajdującymi się zagranicą.

Władze czechosłowackie przeprowadziły w związku z tem liczne rewizje i aresztowania wśród działaczy słowackich w Bratysławie.

Naiwne żale Katowitzerki

Ostatni „Kattowitzer Ztg.“ napadła w kilku numerach na proboszcza w Piekarach, zarzucając mu współdziałanie w cenieżeniu mniejszości niemieckiej przez nieprzyjęcie powracającej z Niemiec z Góry św. Anny pielgrzymki, jak to dorocznie jest w zwyczajach bierze w dzwony.

Jak to wyjaśnia inne pismo niemieckie „Sonntags-Bote“ pielgrzymka ta powróciła do Piekar w nocy, trudno więc dla niej było a armować mieszkańców.

Wypadki samochodowe

Wczorajszego wieczoru na zbiegu ul. Pocztowej została przejechana przez nieznanego motocyklistę (Sl. 6653) 22-letnia Hildegarda Wilpet z Katowic (Wojewódzka 32). Odniosła ona szereg obrażeń.

Drugi, również poważny wypadek miał miejsce koło dworca kolejowego w W. Hajdukach, gdzie samochód półciężarowy Sl. 10743, prowadzony przez Konrada Sewka z M. Dąbrówki najechał na 64-letniego Henryka Mikulskiego.

W wyniku odniesionych obrażeń Mikulski zmarł w szpitalu.

Radjo

KATOWICE, Niedziela 24 września. 11.00: Transmisja Mszy polowej z Chelma Lubelskiego z okazji święta 7 p. p. Leg. 11.57: Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.05: Odstąpienie pomnika poległym żołnierzom 7 p. p. Leg. (Chelm Lub.). 12.50: Komunikat meteorologiczny. 13.00: Poranek muzyczny z Warszawy. 14.05: Skrzynka pocztowa. 14.20: Koncert regionalnego chóru Młodzieży z Bochenina. 14.45: Ks. dr. B. Rosiński: „Społeczeństwo bez religii“. 15.00: Koncert z płyt gramofonowych. 16.00: Radjotygodnik dla młodzieży: „Co się dzieje na świecie“. 16.15: Pogawędka p. t.: „Dobrze się dzieje w państwie duńskim“. 16.30: Recital fortepianowy p. Wiktorji Svihlikowej. 17.00: „Wrogowie współczesności“. 17.15: Polska muzyka ludowa z Warszawy. 18.00: Prof. Stanisław Li goń: „Bery i bojki śląskie“. 18.35: Rozmaitości. 18.45: Intermezzo muzyczne. 19.00: Słuchowisko z Warszawy. 19.40: Intermezzo muzyczne. 19.55: Komunikat sportowy. 20.00: Koncert poświęcony twórczości Karola Szymanowskiego w pięćdziesiąt rocznicę urodzin. 22.00: Wiadom. sportowe. 22.15 Komunikat meteorolog. 22.20 — 23.20: „Na wesolej lwowskiej fali“ (transmisja ze Lwowa).



6% POZYCZKA NARODOWA

„Własnymi siłami”

Subskrypcję przyjmują niżej wyszczególnione instytucje wraz ze wszystkimi swymi oddziałami:

Akcyjny Bank Hipoteczny — Lwów
Bank Angielsko-Polski S. A. — Warszawa
Bank Cukrownictwa S. A. — Poznań
Bank Dyskontowy S. A. — Warszawa
Bank Francusko-Polski — Warszawa
Bank Handlowy w Warszawie S. A.
Bank Komercyjny S. A. — Kraków
Bank Kratochwill i Pernaczyński — Poznań

Bank Amerykański w Polsce S. A. — Warszawa
Polski Bank Komunalny S. A. — Warszawa
Bank Spółek Niemieckich S. A. — Łódź
Polski Akcyjny Bank Komercyjny — Warszawa
Bank Naftowy S. A. — Lwów
Handlowy Bank Międzynarodowy S.A. — Katowice

Bank Polski
Bank Gospodarstwa Krajowego
Państwowy Bank Rolny
Pocztowa Kasa Oszczędności
Wszystkie Komunalne Kasy Oszczędności.

Bank Kwilecki, Potocki i S-ka — Poznań
Bank Poznańskiego Ziemstwa Kred. — Poznań
Bank Towarzystw Spółdzielczych S.A. — Warszawa
Bank Zachodni S. A. — Warszawa
Bank Związku Spółek Zarobk. S. A. — Poznań
Powszechny Bank Kredytowy S. A. — Warszawa
Powszechny Bank Związkowy w Polsce S. A. — Warszawa
Śląski Zakład Kredytowy S. A. — Bielsko n/Śl.
Powszechny Bank Depozytowy S. A. — Warszawa
Komunalny Bank Kredytowy — Poznań
British and Polish Trade Bank — Gdańsk
Łódzki Bank Depozytowy S. A. — Łódź
Łódzki Oddział Gdynińskiego Banku
Handlowo-Przemysłowego — Łódź

Towarzystwo Kredytowe Miejskie — Warszawa
Centralna Kasa Spółek Rolniczych

Bank Spółdzielczy „Społem” z o. o. — Warszawa
Łódzki Spółdzielczy Bank Dyskontowy — Łódź

Spółdzielczy Bank Przemysłowców Łódzkich — Łódź

Dom Bankowy D. M. Szereszewski — Warszawa
Dom Bankowy Henryk Akst — Warszawa
Dom Bankowy Zjednoczonych Bankowców
Antoni Pawlikowski i S-ka — Warszawa
Dom Bankowy Wincenty Wolański — Warszawa
Dom Bankowy B-cia Taub — Łódź
Dom Bankowy Hieronim Szyf — Łódź
Kantor Wymiany Julian Adelberg — Warszawa
Kantor Wymiany Blumental i Czerwiński — Warszawa
Kantor Wymiany J. Dzierżanowski — Warszawa
Kantor Wymiany S. B. Gelbfisz — Warszawa
Kantor Wymiany Ludwik Kobryner — Warszawa
Kantor Wymiany Julian Langer — Warszawa
Kantor Wymiany Thieme, Greulich i Ścigalski — Warszawa

Dom Bankowy A. Holzer — Kraków
Dom Bankowy Schütz i Chaies — Lwów
Dom Bankowy Wacław Klepczyński — Warszawa
Dom Bankowy Józef Skowronek i S-ka — Warszawa
Dom Bankowy Natan Morgenstern — Warszawa
Dom Bankowy O. Grüss — Lwów
Dom Bankowy Jakób Ulan — Lwów
Kantor Wymiany W. Pelc — Warszawa
Kantor Wymiany A. i M. Skowronek — Warszawa
Kantor Wymiany I. Targownik — Warszawa
Kantor Wymiany Jakób Wolańow — Warszawa
Kantor Wymiany Sander i Weiss — Warszawa
Kantor Wymiany I. M. Centnerszwer — Warszawa

Upoważnione przez Bank Spółek Zarobkowych Spółdzielnie Kredytowe, należące do Unii Związków Spółdzielczych w Polsce.

Upoważnione przez Centralną Kasę Spółek Rolniczych Spółdzielnie zrzeszone w Zjednoczeniu Związków Spółdzielczych Rolniczych Rzplitej Polskiej, oraz Kasy wszystkich urzędów skarbowych.

POD MASKĄ MIŁOŚCI

W wielkiej hali Banku Handlowego w Warszawie, jak zwykle w godzinach urzędowych panował gwałt rozmów, oraz stukot maszyn do liczenia.

Przy okienkach formowały się liczne ogonki interesantów. Przy jednym z okienek stanął mężczyzna średniego wzrostu, wysmukły o typie południowym, elegancki garnitur zdradzał pierwszorzędnego krawca. Mężczyzna ów niepokoił się widocznie, raz po raz spoglądał na zegarek i z niecierpliwością miał w ręku elegancką skórkową rękawiczkę, która przed chwilą zdjął z ręki. Kasjer załatwiał interesantów dość wolno, to też nim mężczyzna ów doazedł do okienka, nad którym widniał napis: „czeki”, minął dobry kwadrans.

Gdy wytworny interesant znalazł się już przy okienku, wyjął z kieszeni portfel i przedłożył kasjerowi do wypłaty czek. Stary urzędnik półgłosem odczytał napis: „Oddział w Bydgoszczy 80 tysięcy”. Widocznie w tym momencie przypomniał sobie coś, bowiem na twarzy jego zajaśniał uśmiech. Klaniając się uprzejmie przybytemu, rzekł:

— Za jeden momencik będę mógł służyć panu hrabiemu.

Uprzejmy uśmiech z pod ciemnego wąsika nagrodził grzeczność kasjera.

Mężczyzna nazwany hrabią wyjął teraz z kieszeni zegarek, liczył coś w myśli, potem zwrócił się do kasjera.

— Przepraszam pana bardzo, ale spieszy mi się, mój pociąg odchodzi za pół godziny.

Kasjer spytał:

— Czy życzy pan sobie natychmiastowej wypłaty gotówką?

— Naturalnie, o ile tyle posiadacie.

— Oczywiście, że mamy — odpowiedział kasjer z uśmiechem, jakgdyby dziwił się, że ktoś może w to wątpić. Czek pana hrabięgo, ile pamiętam jest u nas awizowany z Oddziału Bydgoskiego. Dla porządku jednak, pozwoli pan, iż przedłożę go prokurentowi.

Na twarzy interesanta znów ukazał się grymas zniecierpliwienia. Prokurent zapytany przez kasjera obejrzał czek.

— Nie ulega wątpliwości, że wszystko jest w porządku. Wystarczy zresztą w zupełności awizo. Ale nie mieliśmy z tym panem dotąd żadnych interesów. W każdym razie lepiej będzie zatelefonować do Oddziału Bydgoskiego, choć tylko dla porządku. Suma jest dość duża. Gdy zgłosi się bank, może pan będzie łaskaw rozmawiać. Kasjer zamówił pilną rozmowę. Otrzymał połączenie w kilka minut później.

— Czy to Bank Handlowy w Bydgoszczy? — proszę poprosić do aparatu pana Müllera.

— Za chwilę dojdzie.

W kilka sekund później w telefonie odezwał się gruby głos.

— Tu Müller.

— Tu centrala.

— Czem mogę panu służyć?

— Przedstawiono nam dzisiaj czek na 80 tysięcy, awizowany przez was wczoraj. Prokurent jednak dla pewności kazał mi zadzwonić, czy wszystko się zgadza?

— Zapewne chodzi o czek dla hr. Jerzego Bielickiego. 80 tysięcy, czy o ten czek pan pyta?

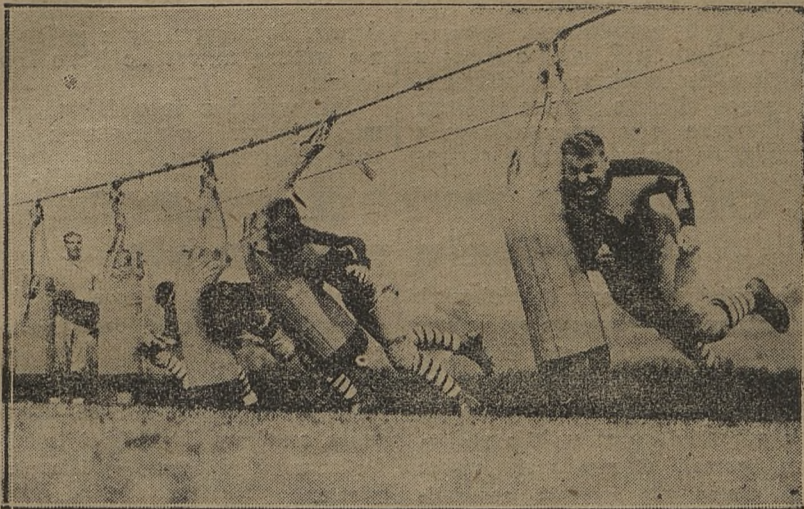
— Tak jest. Ale co pan ma taki zmieniony głos panie Müller?

— Piłem troszkę nocy ubiegłej, zresztą nie mam czasu o tem mówić, pomówimy przy sposobności. Dowidzenia!

Kasjer skończywszy rozmowę z należnym szacunkiem wypłacił hr. Jerzemu Bielickiemu 80 tysięcy złotych. Ten obliczył starannie pieniądze, schował je do teczki, skłonił się z miłym uśmiechem i na ulicy wsiadł do taksówki. Kazał się wieźć na dworzec Główny i tam polecił tragarzowi kupić bilet I klasy do Lwowa. Zaledwie ulokował się w przedziale i tragarz wyszedł uradowany hojnym napiwkami, hr. Bielicki zdjął z półki walizkę, wysiadł na przeciwną stronę pociągu i wsiadł do drugiego pociągu, idącego w stronę Gdańska. Sprawdził przytem, czy ma przy sobie bilet do Bydgoszczy, który kupił jeszcze poprzedniego ranka.

(Dalszy ciąg jutro).

Dodatek ilustracyjny



W nowojorskim klubie rugby członkowie odbywają trening, ćwicząc się na martwych obiektach



Księżę Yorku ze swą małżonką podczas podróży po Szkocji, jako „prawdziwi Sz koci”



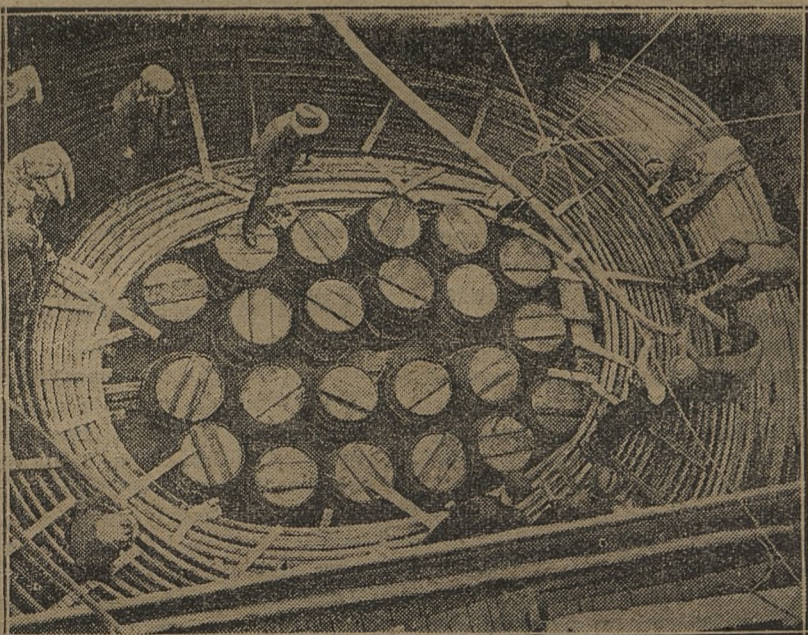
Oto okaz psiej mody, odznaczony pierwszą nagrodą na wystawie w Budapeszcie



Port rybacki na Helu



Następca zmarłego władcy Iraku Faj-sala, młodociany król Ghazi



Tak wygląda układanie kabla podmorskiego na okręcie „Deminia”, zanim znajdzie się na dnie morskim pomiędzy Dover i Calais



Wycigi żaglówek w Song Beach (Kalifornia)

PIĘKNY BIUST



dzięki użyciu nowego, polecanego przez lekarzy paryskiego Kremu Diva. Pani Maria St. pisze:

„I znowu biust mój osiągnął tę samą linię, którą miałam mając lat 18. Już wkrótce po rozpoczęciu kuracji nastąpiło widoczne wzmocnienie i zaokrąglenie kształtów“. Wszystkim kobietom, czy mają lat 17, czy 55, nadać Diva w kilku dniach pełną czaru prawdziwą kobiecość linii. Słoik próbny 3,50 zł., duży pakiet kuracyjny 5,50 zł. Proszę o podanie, czy chodzi o rozwinięcie, czy też wzmocnienie biustu. Wysyłka dyskretna. Specjalna oferta: Kto przy zamówieniu w ciągu 3 dni, dołączy niniejsze ogłoszenie, otrzyma słoik próbny za 2,50 zł., cały pakiet kuracyjny za 3,50 zł.

Dr. NIC. KEMENY, Cieszyn, skr. pocztowa 100/646.

Zywy szmugiel na zielonej granicy Perypetje żydówek-uciekinierek z Hitlerji

Straż graniczna komisariatu w Lipinach wpadła onegdaj na trop szyki przemytników, którzy trudnili się przeprowadzaniem z Niemiec przez zieloną granicę do Polski osób, będących w rozbieżności z prawem.

Na podstawie zebranego materiału zatrzymano mieszkańców Łagiewnik Maksa Sitka (Polna 2) i Brunona Morawca (Kościelna 4), którzy przyznali się, iż w nocy dn. 13 b. m. przemycili przez zieloną granicę do Polski

siostry **Berę i Frydę Markowitz**, obywatelski polskie, zamieszkałe ostatnio w Berlinie, które wskutek szklan bojówkarzy hitlerowskich

szukały schronienia

w Polsce. Niebawem udało się ustalić miejsce ukrywania się siostr Markowitz, które

aresztowano i wraz z zakwestionowanymi przedmiotami przekazano do dyspozycji władz sądowych w Król. Hucie, skąd następnie za kaucją zostały zwolnione. Jak wykazało dochodzenie, Markowitzówny w swim czasie opuściły Polskę nielegalnie, a obawiając się kary, szukały okazji do nielegalnego powrotu.

Przemytników zatrzymanych do ukończenia dochodzeń.

Gdy się jest pod gazem...

Pan Ernest Skuta, wermistrz Śląskich Linij Autobusowych, zam. w Król. Hucie (Jacka 4) miał wczoraj pechowy dzień.

Powracając z zajęcia dał się nakłonić na tradycyjnego „jednego“, który skończył się na kilkunastu, tak że pan Skuta spłił się jak przysłowiowe cztery dziewki.

W tym blegim stanie pan Skuta wdepnął na małe piwko do restauracji Dorsza w Król. Hucie (Ligota Górnicza). Pod wpływem orzeźwiającej

go płynu przypomniał sobie pan Skuta, że zginęła mu gdzieś teczka z dokumentami.

Z uporem godnym lepszej sprawy ił wmawiać w właściciela knajpki, że teczkę skradziono mu w restauracji, czemu jednak przeczyły zeznania świadków, którzy stanowczo twierdzili, że pan Skuta przybył do lokalu bez teczki.

Sporem musiała zająć się policja, która dotąd nie wydała stanowczego orzeczenia w tej sprawie.

Sardyńki i Maggi z atłasem Harce przemytników nie ustają

Niemna dnia, aby kroniki nie notowały wypadków ujęcia przemytników z drogo nieraz okupionym towarem.

Litanie takich „wpadunków“ podają nam codzień organa straży granicznej. Wybieramy z nich co lepsze:

Wczorajszej nocy zatrzymali strażnicy na zielonej granicy pod Łagiewnikami Pawła Dziembate z Król. Huty (Styczyńskiego 54) i Konrada Wilgosza z Łagiewnik (Kościelna 24), przy których znaleziono spory zapas sardynek w puszkach płynu Maggi, płatków kokosowych i t. p. wartości ok. 200 zł. Wszystko to powędrowało do magazynu konfiskat urzędu celnego w Łagiewnikach. Pozaatem obydwo czeka kara pieniężna wzgl. areszt.

Onegdaj w Łagiewnikach, bezpośrednio po przekroczeniu granicy, został ujęty mieszkaniec Katowic Piotr Wolski (Brynów, Kępowa 25), który z przemyconym przez zieloną granicę tobołkiem, zawierającym 27 metrów aksamitu oraz 4 litrami Maggi zamierzał odjechać rowerem do Katowic, czemu jednak przeszkodził „zielonkowie“, zatrzymując go w areszcie. Wartość zatrzymanych przedmiotów, które uległy konfiskacie, wynosi 311 zł. Ukrócona należność celna 60 zł., grzywna natomiast 300 zł.

Wczoraj nad ranem powracali z wyprawy przemytniczej przez zieloną granicę pod Szarlejem dwaj przyjaciele po fachu przemytniczym Ignacy Tomala z Szarleja i Kazimierz Sobota z Brzozowic.

Pech chciał, że drogę zastąpili im strażnicy, którzy po bezskutecznej wezwaniu do zatrzymania się zmuszeni byli użyć broni przy czem padło 8 strzałów karabinowych.

W wyniku palby obaj przyjaciele dostali się w ręce strażników. Jeden z zatrzymanych, mianowicie Sobota znalazłszy się pod eskortą wśród zabudowań Szarleja zaryzykował ucieczkę, która mu się powiedziała.

Tomala z niewielką tylko ilością płynu Maggi powędrował do urzędu celnego.

Hitlerowcy nie wiedzą do kogo należą Lipiny

Urząd stanu cywilnego w Lipinach w powiecie świętochłowickim otrzymał zapytanie od grupy miejscowych narodowych socjalistów w Kłodzku (Glatz) o jedną z byłych mieszkanek tej miejscowości będącą obecnie żoną niejakiego Kirchbergera, czy przypadkiem z pochodzenia nie jest żydówką, bo-

wtem maż jej należy do Deutsche Arbeitsfront.

Jest to oczywiście niemądry dunek, że hitlerowcy z pogromczy nie wiedzą nawet do kogo Lipiny należą.

Jak widać z tego faktu, nawet maż żydówki nie ma prawa żyć w raju hitlerowskim.

Z obawy przed operacją po otruciu utopiła się

W godzinach przedpołudniowych dnia wczorajszego targnęła się na swe życie 28-letnia Małgorzata Gawińska, żona robotnika kopalni „Volksgang“ za mieszkała w Rüdzie (Krakowska 5), która od dłuższego czasu była pod obawą operacji chirurgicznej, wobec czego postanowiła popełnić samobójstwo. Udała się nad staw w szybie

„Klary“ w Karol Emanuel, gdzie po wychyleniu flaszeczki esencji octowej rzuciła się do wody.

Po dwu godzinach wyłowiono już tylko zimne zwłoki denatki. Rozpacz męża, z którym Gawińska żyła od kilku lat w jak najlepszej zgodzie, nie ma granic.

Cudowne zniknięcie worka z gotówką urzednicy skazani na więzienie

Sąd okręgowy w Rybniku rozpatrywał wczoraj sprawę Stefana Janoty, praktykanta urzędu pocztowego w Rydułtowach oraz Józefa Ślusarczyka, oskarżonych o sprzeniewierzenie kwoty 28.500 zł. na szkodę urzędu pocztowego.

Kwota powyższa, przekazana przez urząd pocztowy w Rydułtowach miała zostać odtransporto-

wana dalej. Mimo asysty policyjnej, worek zawierający tę sumę znikł w czasie transportu.

Podjętany o ten czyn Janota, jak i jego towarzysz, wyparli się stanowczo kradzieży. Po przesłuchaniu świadków sąd skazał Janotę na cztery lata więzienia, zaś Ślusarczyk za fałszowanie dokumentów na 6 miesięcy.

800.000 funkcjonariuszów na utrzymaniu rządu francuskiego

Paryski „Journal Officiel“ ogłasza liczby statystyczne, dotyczące funkcjonariuszów państwowych, zarówno wojskowych, jak i cywilnych, oraz pobieranych przez nich pensyj.

Ogólna liczba wynosi 836.000 osób, w czem 51.000 cywilnych, 190.000 wojskowych oraz 135.000 osób, używanych jako siły pomocnicze.

Rozpiętość pobieranych pensyj jest znaczna: 96.000 osób otrzymuje do 9.000 franków rocznie, 229.000 — do 11.500 fr., 127.000 — do 20.000 fr.,

148.000 do 100.000 fr., 340 — do 125.000 fr. i wreszcie 43 osoby — powyżej 125.000 franków.

Liczba ogólna 836.000 osób nie obejmuje, oczywiście, urzędników departamentalnych i komunalnych.

Więzienie za zniewagę Państwa

Sąd okręgowy w Król. Hucie skazał wczoraj za publiczną zniewagę państwa polskiego niejaką Bartę Gaszową na 4 miesiące oraz niejaką Marię Widurę na trzy miesiące, a niejakiego Karola Kosutę z Czarnego Lasu na rok więzienia.

Ograbiony sklep Kolonjalny

Z Bielska donoszą: Dzisiejszej nocy został niemal doszczętnie ograbiony sklep kolonialny Leopolda Schneidra przy ul. Poniatowskiego, gdzie niezłani dotąd sprawcy zabrali około 160 butelek wódki, olbrzymią ilość różnych marynat i delikatesów oraz różnych towarów kolonialnych na sumę przeszło 1000 złotych.

Odpowiedzi Czytelnikom

P. Jan Sobeczek, Lubliniec. Izba Handlowa jak również Rzemieślnicza w Katowicach nie posiadają adresów wytwórni sieci rybackich. Drogą prywatną uzyskaliśmy adres firmy Stanisław Sperkowski w Bydgoszczy, ul. Poznańska 6. Prosimy zwrócić się o poradę fachową do Krajowego Towarzystwa Rybackiego w Krakowie, ul. Batorego 16, które dysponuje adresami wytwórni krajowych przyrządów do łowienia ryb.

AUTO



Fizelson kupił sobie auto. Po kilku zasadniczych wskazówkach udzielonych mu przez instruktora, postanowił sam poprowadzić maszynę.

Pewnego razu wybrał się ze znajomą na przejażdżkę.

W pewnej chwili coś zgrzytnęło w motorze i auto zatrzymało się na szosie.

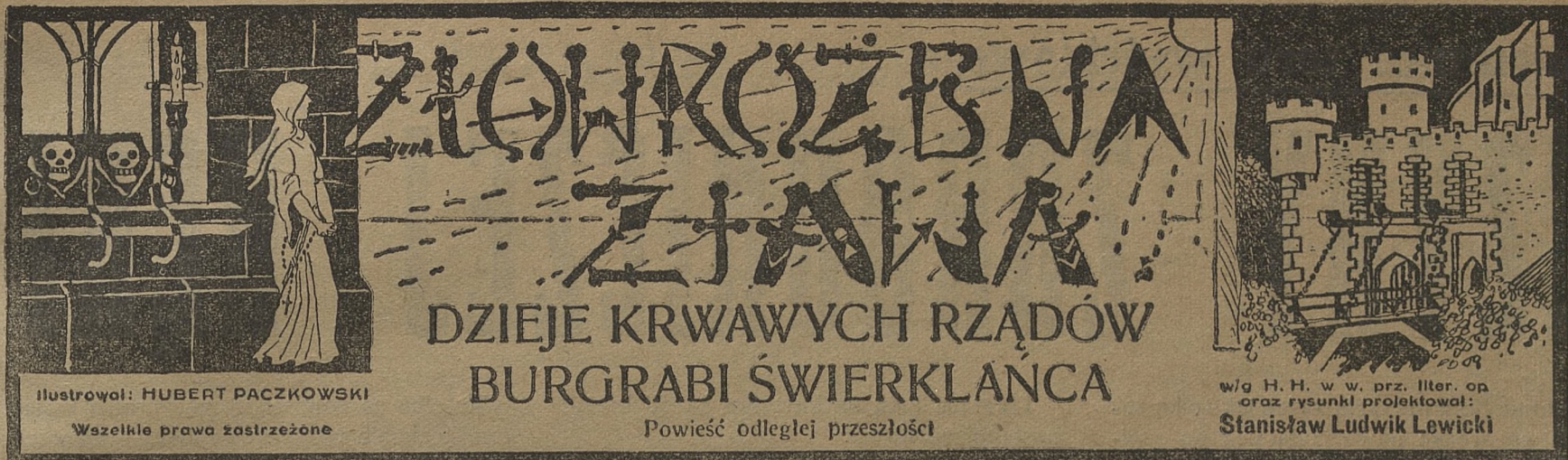
Fizelson wysiada, podnosi maskę, sprawdza świece, ale nie może znaleźć uszkodzenia.

— No i co? — pyta towarzysza — pojedziemy dalej?

— Wątpię, coś się popsulo.

— Co takiego?

— Nie wiem, widocznie to jest auto-sugestia! (a)



Nowoprzybywający abonenci otrzymują na żądanie dotychczasowe odcinki powieści bezpłatnie

Streszczenie

Zamkiem swierklanieckim rządzi z ramienia księcia Przemysława, pana na Kozłiu i Bytomiu, krwawo i despotycznie burgrabia Jarosław Zaborowski. Ma on na sumieniu wiele krwawych i o pomście do nieba wołających czynów. Trzymał on m. in. swą żonę Ludwikę zamkniętą w ciemnym lochu do końca życia, a nieszczęśliwa niewiasta umierając rzuciła nań straszne przekleństwo i zjawia się po śmierci jako białe widmo, zawsze wróżąc nieszczęście. Burgrabia zagiął parol na dzieci oddanego mu wójt Kozłowej Góry — Rymszak zwraca na jego piękną córkę Jagne. Sprowadzeniu ich na zamek oparł się narzeczony Jagne giermek Jaroslawa — Miłosz, który nawet zabija w walce wysłanego przez burgrabiego pachołka Michałka. Towarzysze tego ostatniego porwają w czasie walki Jagne i uprowadzają na zamek. Miłosz, Rymszak i syn jego Jerzy uchodzą przed zemstą burgrabiego w lasy i znajdują schronienie u smolarza, któremu w swoim czasie ocalił życie Miłosz. Wybierają się stamtąd odbić Jagne, Miłosz i Jerzy. Nie mogąc doczekać się ich powrotu, rusza w drogę i wójt, przyczem po drodze zostaje pokasany przez psa. Rymszak spotyka rannego Miłosza w pobliżu Swierklańca i dowiaduje się, że syn jego wpadł również w ręce burgrabia.

— Leżeliśmy sobie spokojnie na trawie i nic nie mogło zdradzić naszego tam pobytu. Jakkolwiek słyszeliśmy na krótko przed wieczorem dalekie echo uderzeń kopyt końskich, to było ono takie ciche i odległe, że nie przywiązywaliśmy do niego żadnego znaczenia. Zupełnie nas ten szczegół nie zaniepokoił. Chłodne i czyste powietrze, w którym donośnie głos się rozchodził, przyniosłoby nam dokładniejszy odgłos, gdyby ktoś się do zamku istotnie zbliżał. Czuliśmy się tedy najzupełniej bez troski.

A kiedy się zciemniać stopniowo zaczęło, podeszliśmy do brzegu, ażeby dzieło nasze rozpocząć.

Przedtem zabraliśmy broń swoją z ukrycia, zdążając do miejsca, któreśmy tak dokładnie gruntowali.

Jerzy pierwszy wstąpił do wody. Ja postępowałem za nim. Bezszelestnie przeszliśmy wbród po mieliźnie szeroki rów. Na przeciwnym brzegu szumiał w trzcinie lekki powiew wiatru.

W szuwarach błakał się jęk jakiś cichy, pełen niewysłowionej tajemnicy, czyjś groźny, ledwo dosłyszalny szept. To las

pobliski tak dziwnie mruczał swą pieśń wieczorną.

Staliśmy pod murem. Ja się w kabłąk zgiąłem. Jerzy stanął mi na plecach, dzierżąc w rękę

dzińcu znacznie się zmniejszył. Nielatwo mi było samemu wdrapać się na stromy i wysoki mur; próbowałem kilka razy daremnie. Wreszcie, ulapiwszy się

jednak chwili zauważyłem, od strony rowu szereg postaci z pochodniami, które pędem zbliżały się ku mnie. Swierklaniec biegł prędko z samym Jarosławem — ażeby osaczyć mnie ze wszech stron i w ten sposób drogę powrotną, którą tu przybyłem, odciąć.

Błyskawicznie skoczyłem ze szczytu muru — nurkując w wodzie rowu okólnego. Pod wodą dopłynąłem do następnego brzegu. Tam stanąłem w grzązkim mule, głowę nawet w wodę zanurzony. Ukradkiem udało mi się zerwać gałąź grubego szuwaru, której jeden koniec wzięwszy w usta, drugi ponad powierzchnię wody wystawiłem. W ten sposób mogłem jako tako oddychać, czerpiąc nieco świeżego powietrza przez rurkę trzciniową.

Tymczasem burgrabia sam dowodził poszukiwaniami. Przez trząsano każdy krzak po dziesięć razy. Oświetlano wysokie gałęzie drzew, sądząc, iż wspiąwszy się tam, schronienie tymczasowe sobie znalazłem. Nikt wszakże mnie przypuszczał, iż mógłbym do tej pory w wodzie siedzieć. A zresztą gdyby nawet — to gdzieś wystawałaby moja głowa!

(Dajmy ciąg jutro).



przygotowaną kuszę, mnie pozostawiając zapas pozostałych strzał i miecz swój obosieczny. Kiedy na wysokość obmurowania się wspiał, podałem mu broń. Stał wreszcie na samym szczycie płaskim i wygodnym.

Lecz w tej chwili zakipiało na dziedzińcu.

Byliśmy zgubieni!

Słyszałem przytem przeraźliwy krzyk pułacza. Dźwięczał w dzwoniącej ciszy — jako znak ostrzegawczy. Lecz zapóźno bacznie nam przykazywał.

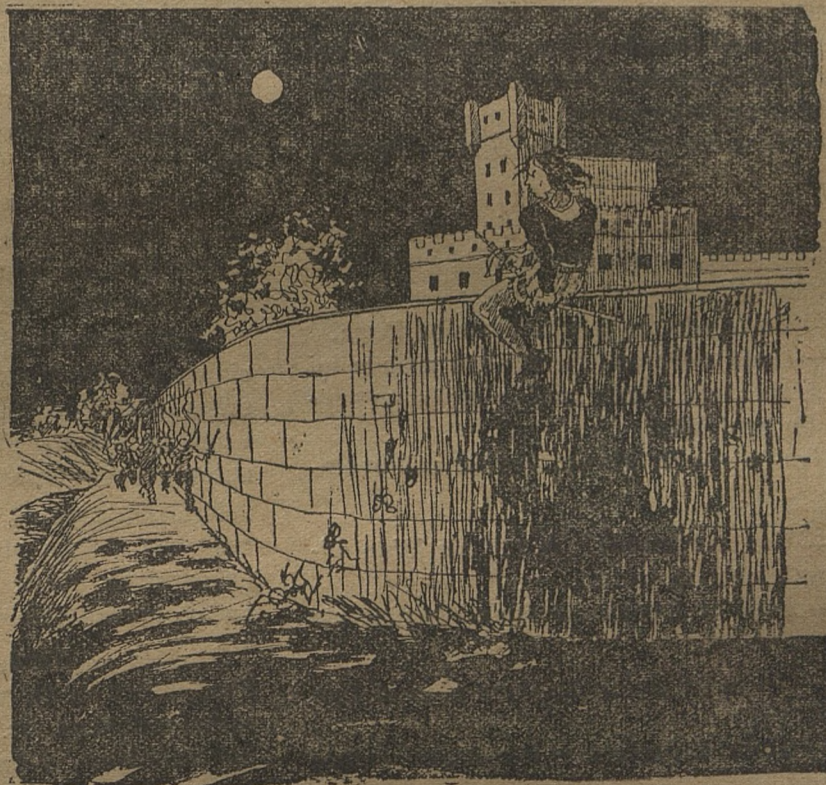
Było to hasło swierklanieckich — wracających drugim, zapasowem wejściem. Wiedziałem o tem.

Połam słyszałem szcęk broni i głośnie rozkazy burgrabia. Patrząc w górę widziałem na tle ciemnego nieba Jerzego, który siedział okrakiem na murze i bronił się, jak mógł.

Nagle — w pewnej chwili ściągnięto go na drugą stronę. Bolesny krzyk, przekleństwa, brzęk oręża i larum bitwy, zlały się w jeden piekielny chaos.

Jerzy bronił się rozpaczliwie, a ja już miałem pośpieszyć mu na pomoc, gdy hałas na dzie-

górnej wnęki u samego szczytu — przekonałem się, iż za murem nikogo niema. W tej samej



Tajemnice toru wyścigowego

CZYNY ZBRODNICZEJ RĘKI

Istotnie Nela przyszła zaraz jak tylko zaczęli wpuszczać odwiedzających do szpitala.

Przechodząc przez korytarz ujrzała intendenta Jarzębowicza, jak wraz z dyrektorem szpitala stał na korytarzu i żywo z nim rozmawiał. Nie bacząc na to, że jest kobieta, ukloniła mu się — tyle czuła dlań wdzięczności za to, że wówczas wieczorem ułatwił jej widzenie z bratem.

Jarzębowicz jednak nie zauważył jej. Poszła dalej. Wśladał za nią sunął Fred, niosąc ogromną paczkę drobiazgów zakupionych przez Nelę „na wszelki wypadek” dla Stefana.

Chory powitał ich zdaleka wesołym uśmiechem. Już siedział na łóżku ku wielkiemu zdziwieniu nawet lekarzy, którzy nie mogli zrozumieć skąd bierze się tyle siły w tym młodym chuchraku.

Nela była tak szczęśliwa z ogromnej poprawy w zdrowiu brata, że słowa nie mogła wymówić na inny temat.

— Widzisz Stefan, niedawno ty miałeś przykrość ze mną, wtedy kiedy ten łobuz mnie napadł — teraz ja znów muszę martwić się tobą — jednym słowem Bóg nam nigdy zmartwić nie oszczędza.

To zestawienie Neli (czego się nie spodziewała) poddały mu do głowy nową myśl.

— Napad na Nelę, napad na Ritę, teraz napad na mnie.

Matrasz zastanawiał się, czy Kosmała nie przedsięwziął całej serii zamachów z zemsty — za to, co go spotkało od Rity. Nie wyraził jednak głośno swej obawy, bał się, że Nela może przerazić się zbytnio takim przypuszczeniem.

— O czym tak myślisz Stef — spytała Nela.

— A właśnie o tem, co się stało. Jakie to szczęście, że koń nie poniósł mnie jeszcze gorzej.

— To naprawdę wielka łaska od Boga.

— Będę cię prosił Nelu, abyś zrobiła mi tę grzeczność i dała znać o moim wypadku do pani Rity.

Nela opuściła głowę, kryjąc zakłopotanie.

— Czy koniecznie? Ja tak nie lubię widywać się z tą panią...

— Zrób to jednak dla mnie... bardzo cię o to proszę...

— To może lepiej napiszesz o co ci chodzi.

— Dobrze, napiszę — tak nawet będzie lepiej.

Trzęsącą ręką na kawałku kartki kreślił następujące słowa:

„Droga Pani Rito!

Spadłem z konia w czasie rannej jazdy i leżę w szpitalu. Policja doszukuje się w tym moim wypadku zamachu na moje życie. Początkowo nie wierzyłem w to, ale teraz sobie myślę czy to nie sprawka tego K. Miałem już dawno przyjść do pani, żeby rozmówić się co z nim zrobić i tak schodziło. Ale jak pani sama postanowi, tak będzie — ja zgóry zgadzam się na wszystko. Matrasz”.

Kopertę, którą dał mu chory z sąsiedniego łóżka — zakleił. Nie potrzebował przecież kępować się żadnymi formami.

Nela posiedziała jeszcze pewien czas i wyszła obiecując zaraz załatwić zlecenie.

Pojechała prosto na Mokotowską i tam dowiedziała się od pokojówki, że pani Rita von Deloff poszła na wyścigi. Rozmowna służąca uświadomiła ją także, że dziś na torze rozgrywają największą nagrodę jesiennego sezonu — jakże więc jej pani mogło w tym dniu zabraknąć na torze.

Nela pomyślała, że skoro Stefan aż ze szpitala pisze do tej kobiety — to widocznie musi to być sprawa pilna. Ponieważ miała ofiarowany jej kiedyś przez Matrasza bilet wejścia na tor, postanowiła zaryzykować i pójść na poszukiwanie Rity.

✕

Tor mokotowski miał widok odświętny. Tylko kilka razy do roku na wyścigach spotkać można tak doborową publiczność. Bo wogóle wyścigi się bardzo zdemokratyzowały. Dawna rozrywka uprzywilejowanych i utytułowanych rodów — dziś stała się rozrywką powszechną — nieomal ludowa.

Oczywiście, że rozwieliło to hazard. Przegrana w totalizatora, która jest drobnostką dla ludzi zamożnych, staje się klęską dla ludzi ubogich.

Stąd w oczach graczy ta nerwowość ruchów, to rozbijanie, to zaczepianie obcych sobie ludzi. Podśluchiwanie rozmów w nadziei, że usłyszy się jakaś wskazówkę „z autentycznego źródła”.

Nela patrzyła na ten tłum, którego dotychczas zbliżka nigdy nie знаła. Teraz ugruntowało się w niej uczucie obrzydzenia do niewolników hazardu.

Szukała w tłumie Rity, dopomagał jej Fred, który za nic w świecie nie chciał jej samej puścić na tor. Przez długi czas szukali napróżno. Nela była przekonana, że tak wielka dama może zajmować miejsce

tylko albo na honorowej, przybranej kwiatami trybunie właścicieli stajen — albo co najmniej w lożach. Nie było jej jednak nigdzie.

Postanowiła szukać jej wszędzie, aż do końca wyścigów, a ewentualnie jeszcze raz pojechać później na Mokotowska. Powędrowała nawet aż na paddock. Ale tam nie było Rity.

Wreszcie gdy już zniechęcona poraz dziesiąty szła w stronę trybuny głównej od tyłu — gdzie znajduje się wejście do bufetu — ujrzała jakąś damę — tyłem do niej stojącą — która z figury wydawała się jej podobną do Rity. Podeszła z przodu i poznała, że się nie myli. Wprawdzie policzek Rity pod lewym okiem zaklejonny był kawałem plastra — ale pozatem Nela poznała jej twarz.

Podeszła.

— Przepraszam panią... Jestem Matraszówna... mam do pani list od brata.

Rita wydawała się zaskoczona, zmieszana, ale jednocześnie znakomicie udawała wielkie zadowolenie ze spotkania.

— Widzi pani — rzekła, podając jej rękę, jakgdyby tłumacząc się — nie mogłam już zupełnie wytrzymać w domu, choć twarz boli mnie jeszcze bardzo, postanowiłam raz wreszcie wybrać się na wyścigi.

Nela milczała, nie wiedziała jak rozmawiać z tą damą.

— Pani mnie może nie rozumieć — kontynuowała Rita — ale natura nas wyścigowców — ciągnie na tor jak wilka do lasu. Ale wybaczy mi pani, muszę przeczytać list od Stefka.

Poufała forma z jaką Rita odzywała się o jej bracie przygnębiła ją. A więc trwa jeszcze to wszystko, czego się tak bała i co dla jej brata jest przekleństwem...

— Nie może być?... To doprawdy niesłychane. Pan Matrasz leży w szpitalu? Ależ muszę koniecznie i to jaknajprędzej zobaczyć się z nim. Czy jeszcze dziś wpuszczają mnie tam?

— Nie wiem, niech pani spróbuje, panią powinni wpuścić.

Rita wydawała się bardzo zaaferowana tą wiadomością.

— To bardzo możliwe co on pisze — mówiła jakgdyby nawpół do siebie — istotnie z tym lotrem trzeba będzie raz wreszcie zrobić porządek.

Nela nie wiedziała o kim mówi ta kobieta.

Dalszy ciąg jutro

ZBLIŻA SIĘ PIĘKNA JESIEŃ!

Rata

— FABRYKA W CHEŁMKU —



7.-

Art. 2661-00

Wygodne buciki czarne lub brązowe. Nr. 19-22 Zł. 6.—, nr. 23-26 Zł. 7.—.



9.-

Nr. 27-34

Czarne lub brązowe boksowe półbuciki. Skórz. podeszew 35-38 Zł. 12.-



14.-

Art. 3622-22

Elegancki pantofelek na paseczku z brązowego lub czarnego boku.



14.-

Art. 4645-74

Czarne lub brązowe półbuciki z boku na trwałej skórzanej podeszwie. Wysokie Zł. 16.-

PORADNIK dla wszystkich

JOZEFA GAWEDY

Czy się żenić, czy też nie?

Przeszło 2 lata temu poznałem na weselu jedną panią imieniem Gienia. Od pierwszej chwili pokochałem się i wbrew jej rodzicom chodziłem z nią do pracy, że ona zносила duże nieprzyjemności i upokorzenia od swoich rodziców. Po 6 miesiącach

Przy cierpieniach woreczka żółciowego i wątroby, kamieniach żółciowych i żółtaczce, naturalna woda gorzka Franciszka-Józefa znakomicie ułatwia trawienie. Zalecana przez lekarzy.

REPERTUAR TEATRU POLSKIEGO

Niedziela, 24.9 o godz. 16-ej „Halka”, o godz. 20-ej „Kiedy wrócisz”.

Poniedziałek, 25.9 o godz. 20-ej „Tosca”.

Wtorek, 26.9 o godz. 20-ej „Kobiety i interesy”.

TEATR POLSKI NA PROWINCJI

Bielsko. Poniedziałek 25.9 o g. 20 „Fraulein Doktor”.

GOŚCINIE WYSTĘPY OPERY WARSZAWSKIEJ

W niedzielę dnia 24 b. m. o godz. 16 pp. ujrzymy na scenie Teatru Polskiego nieśmiertelną operę narodową St. Moniuszki „Halke” w najlepszej obsadzie.

ogłoszenia DROBNE

PODAJE do wiadomości, że za żadne długie zrobione przez mego małoletniego syna Karola, który opuścił dom rodzicielski, nie biorę żadnej odpowiedzialności, ni też nie będę płacił kosztów jego utrzymania. Karol Madeja, sen., Łagiewniki Śl.

POMOCNIK BIUROWY młodszy, obznajmiony z wszelkimi pracami biurowymi poszukuje posady od zaraz. Łaskawe oferty do N. Czasu pod „Sumienny”.

POSIADAM większą gotówkę i auto osobowe. Oczekuje korzystnych propozycji. Oferty do administracji pod „gotówka”.

UWAGA! Warsztat szewski Królewska Huta, ul. Stawowa 3 a i Wolności 57 wykonuje wszelkie reperacje oraz obuwie na miarę. Zelowanie systemem „Ago”. Ceny kryzysowe.

od czasu zapoznania się oświadczyłem jej rodzicom i zostałem przyjęty — ślub zaś odłożyliśmy do czasu kiedy ja dostanę już stałą posadę, a ona ukończy szkołę.

Ja wtedy miałem 19 lat, a ona 17 lat.

Ponieważ miała coraz więcej awantur w domu — uciekła z domu do mnie i była u moich rodziców w domu przez 2 tygodnie na pełnym utrzymaniu, lecz pomimo, że tak ja jak i rodzice moi dogadzali jej pod każdym względem jednak miała co na nich po wiedzieć i stała im przedemną ubliżała.

Widząc, że zaczyna mnie lekceważyć i szukać innej znajomości rozszliśmy się i nie chodziliśmy przez pół roku. W czasie tej przerwy miała wiele znajomości, a przeważnie najwięcej przebywała z jednym mężczyzną żonatym, z którym kto wie, co mogło być. Chodziła z innymi, ja jednak gdziekolwiek byłem i z kim zawsze myślałem o niej i kochałem ją nadal. Wreszcie widocznie zażęknęła do mnie bo zaczęła przychodzić do moich rodziców, no i zesłaliśmy się z powrotem w początkach lipca r. b.

Myślałem, że ta przerwa da jej rozsądek i zrozumienie, co znaczy życie małżeńskie i szanować rodzinę moją i mnie lecz cóż następnie znów do samo co przedtem: tak samo ubliżała moim rodzicom i nazywała ich „wycieruchami”, każe im pod płotem zdychać, mnie zaś mówi, że jeśli się pobierzemy to ona mnie otruje jak również, że ona musi mieć kochanka — i mówi, że ona nadal kocha tego mężczynę żonatego i bez niego jej jest bardzo smutno, mnie czasami jak popadnie w swoją głupia złość pomimo, że jej nigdy nie dokucze idąc ulicą wszczynając awanturę i ubliżała mnie i wi to na serjo tego nie wiem.

W tym tygodniu matka jej zawoładła, że ona mnie upośledza, lecz czy ja mnie na osobność i zarządzała odpowiedź, abym powiedział czy będę się żenił i to w tym miesiącu, bo w

przeciwnym razie mam wcale więcej nie chodzić z nią. Odpowiedziałem, że w tygodniu odpowiem tak lub nie. Walczyłem ze sobą i zastanawiałem się co mam robić, bo jest to krok b. ważny i tylko jeden w życiu. Tak wprawdzie jestem na posadzie, zarabiam 120 zł. miesięcznie i mogę dać utrzymanie żonie, lecz cóż kiedy ona się tak odnosi do mnie i moich rodziców.

Rozmawiając z nią ostatnio, czy się zmieni i pokocha albo czy kocha mnie — odpowiedziała, że zmieni się zupełnie nie zmieni ze swym charakterem i taka jak ja widzę z jej charakterem to taka pozostanie.

Panie Gawedo już kilkakrotnie przy sięgałem sobie w sercu, że zerwę z nią zupełnie i więcej nie przyjdę, lecz cóż kiedy już następnego dnia po pracy siedłem aby ayłko ją ujrzeć i zamienić choć kilka słów — takiego dnia byłem zawsze nadzwyczaj łagodny, a ona zaś widząc, że coraz więcej ulegam jej wpływowi tem więcej mi do kuczała i kazała iść do jednej panią, która znała mnie kilka lat wstecz.

Doradz mi Kochany Gawedo koiciełu znękanych serc, czy ona mnie kocha i czy ona może być dla mnie żoną kochającą, a dla dzieci naszych dobrą matką, bo sam wiesz cóż znaczy takie życie, gdzie żona będzie szukać innego towarzystwa i będzie mieć kochanka, a przez to samo zdradzać, czego się bardzo boję — a jednak ona się już teraz tak wyraża, że musi mieć kochanka.

Nieraz kiedy siedzieliśmy razem i całując ją mówiła, że to mi z ust czuć to znów, że lepiej wolalaby psa pocałować, niż mnie bo większa jej przyjemność sprawia i wiele innych przykrych rzeczy.

Zawiedziony Z.

— Drogi Panie, odpowiedź na postawione przez Pana pytania, jest niezmiernie trudna. Przyszłość pogrążona w mroku.

Pewnie, że narzeczona Pańska

zapowiada się jako nielada „piekielnica”, która może doprowadzić męża do samobójczej śmierci.

Ale z drugiej znów strony Pan wyraźnie w tej „piekielnicy” gustuje i kto wie, czy gdy ona nabierze rozumu nie zmieni się w zupełnie znośną choć energiczną małżonkę.

Jeśli tedy czuje się Pan na siłach przetrzymać ten niemiły okres dojrzewania w niej kobiecości i ma Pan tyle silnej woli, że nie da się w przyszłości zupełnie zawojująca, może Pan zaryzykować to małżeństwo.

Ale jeśli można poczekać z tem rok — toby nie zaszkodziło.

Pierwszorzędną pracownią stolarską IGNACY MAJ

SOSNOWIEC

ul. Kowalska, pl. Kościelny

Wykonuje wszelkie prace w zakresie stolarstwa wchodzące po niebywale przystępnych cenach

Dziś wyścigi

Na dzisiejsza niedzielę, 24 września, przypada ostatni dzień jesiennego sezonu wyścigów konnych z totalizatorem w Katowicach na torze w Brynowie.

Zapisano wszystkie konie do gonitw które znajdują się na torze, rozegranych zostanie osiem gonitw, 5 płaskich z tych jedna gonitwa Loteryjno - sprze dażna — koń zwycięzca po gonitwie piątej zostanie wylosowany na torze w obecności notariusza, losy w cenie zł. 2 oprócz szansy wygrania konia wyścigowego upoważniają do wolnego wstępu na I miejsce. Wygrywający konia może go sprzedać na torze po gonitwie szóstej z licytacji.

Pozatem rozegrane zostaną 2 gonitwy z przeszkodami i 1 z płotami.

Początek o godz. 14.30 bez względu na pogodę. Przedłużenia sezonu nie będzie — ponieważ w niedzielę 1 paź dziernika rozpoczyna Towarzystwo wyścigi w Poznaniu.

Już przyjechał do Katowic
CYRK STANIEWSKICH
24 atrakcje 120 krokodyli
Oddział I Na Targowisku

ABONAMENT miesięczny w administracji wgl. zamiejscowy zł. 2.50, zagranicą zł. 5.50.

CENY OGŁOSZEŃ: Cała strona w tekście zł. 500, pół strony zł. 275, 1 mm. wiersz i lamowy opisowe zł. 250, specjalne zł. 150, reklamy 60 gr., drobne 15 groszy za wyraz. W niedzielę i dni świąteczne 25 proc. drożej